

ÎNCHEIERE

09 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând chestiunea cu privire la posibilitatea strămutării cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de către Autoritatea Națională de Integritate împotriva lui Ivan Șaptefraț și Cristinei Șaptefraț cu privire la constatarea existenței diferenței substanțiale, confiscarea averii nejustificate, la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău,

constată:

La 19 octombrie 2021 Autoritatea Națională de Integritate a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivan Șaptefraț și Cristinei Șaptefraț, prin care a solicitat constatarea existenței diferenței substanțiale în mărime totală de 559 857 lei, generată de deschiderea în anul 2017 a depozitului bancar la BC „Moldova-Agroindbank” SA în mărime de 247 000 lei și de achiziționare în anul 2018 a bunului imobil în mun. Chișinău, str. xxxxx apartamentul nr. xxxxx, în valoare de 676 435 lei (avere nejustificată), confiscarea contravalorii averii nejustificate constatate prin actul de constatare nr. 258/04 din data de 12 august 2021 în mărime de 559 857 lei, constituită din mijloace bănești în mărime de 142 082 lei și cota-valorică de 417 775 lei din apartamentul, xxxxx situat în mun. Chișinău, str. xxxxx.

Totodată a solicitat, în scopul asigurării acțiunii, interzicerea lui Ivan Șaptefraț și familiei acestuia să vândă, doneze, gajeze, constituie un drept de ipotecă, ori în alt mod să dispună de dreptul de proprietate asupra bunului imobil amplasat în mun. Chișinău, str. xxxxx, apartamentul nr. xxxxx.

Prin încheierea din data de 25 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a respins ca neîntemeiată cererea autorității reclamante privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 05 noiembrie 2021 Autoritatea Națională de Integritate a declarat recurs împotriva actului judiciar sus-numit, solicitând casarea acestuia, cu soluționarea problemei în fond prin adoptarea unei noi soluții de admitere a cerinței de asigurare a acțiunii.

Potrivit fișei de repartizare a dosarului la 30 noiembrie 2021 cauza civilă la

cererea de chemare în judecată depusă de către Autoritatea Națională de Integritate împotriva lui Ivan Șaptefraț și Cristinei Șaptefraț cu privire la constatarea existenței diferenței substanțiale, confiscarea averii nejustificate a fost înregistrată în ordine de recurs la Curtea de Apel Chișinău.

La 11 ianuarie 2022 Curtea de Apel Chișinău a ridicat de la examinare în ordine de recurs cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Autoritatea Națională de Integritate împotriva lui Ivan Șaptefraț și Cristinei Șaptefraț cu privire la constatarea existenței diferenței substanțiale, confiscarea averii nejustificate cu remiterea acesteia la Curtea Supremă de Justiție pentru soluționarea posibilității și necesității strămutării pricinii pentru examinare în altă instanță egală în grad.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 43, alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă instanța strămută cauza la o altă instanță dacă există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Aliniatul 4 al aceluiași articol prevede că strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2), lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 11 ianuarie 2022 a ridicat cauza civilă de la examinare în ordine de recurs și a remis-o Curții Supreme de Justiție pentru examinarea posibilității strămutării pricinii la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău, motivându-și această necesitate pe faptul că pârâtul/intimatul Ivan Șaptefraț este angajat al Curții de Apel Chișinău, în calitate de specialist principal în Direcția evidență și documentare procesuală. Prin urmare, acest moment poate ridica semne de întrebare reale și suspiciuni din partea oponentului acestuia, privind modul în care se va examina pricina.

Raportând prevederile legale enunțate la circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele invocate de către Curtea de Apel Chișinău privind necesitatea strămutării cauzei la o altă instanță de același grad sunt neîntemeiate și nu cad sub incidența art. 43 din Codul de procedură civilă, ori faptul că pârâtul/intimatul Ivan Șaptefraț este angajat al Curții de Apel Chișinău, în calitate de specialist principal în Direcția evidență și documentare procesuală nu constituie temei de strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad.

Mai mult, participanții la proces, în cazul suspiciunilor de imparțialitate privind modul în care completul desemnat pentru examinarea recursului depus de către Autoritatea Națională de Integritate va examina pricina, vor putea formula o cerere de recuzare a magistraților, ori cauza civilă se află spre examinare în ordine de recurs în procedura unui complet de trei judecători, constituit în conformitate cu art. 46, alin. (2) din Codul de procedură civilă, care prevede expres că în instanța de apel cauzele se judecă de un complet compus dintr-un judecător (președinte al ședinței) și alți doi judecători.

În astfel de circumstanțe, Colegiul reiterează că participanții la proces nu

sunt lipsiți de dreptul de a înainta cerere de recuzare nemijlocit unui judecător sau întregului complet de judecată, în cazul în care consideră că există împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și imparțialitatea acestora.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că completul desemnat pentru examinarea recursului înaintat de către Autoritatea Națională de Integritate nu poate invoca eventuale bănuieli de nepărtinire a tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

Pentru a se pronunța asupra netemeinicii cererii de strămutare, Colegiul opinează imperioasă analiza celor invocate prin prisma jurisprudenței relevante a Curții Europene a Drepturilor Omului.

În jurisprudența sa Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a notat că, în fiecare caz concret să se stabilească dacă există fapte dovedite de natură a ridica îndoieli în ceea ce privește imparțialitatea judecătorilor, or, doar simpla trimitere la prevederile art. 43 din Codul de procedură civilă, nu poate constitui temei de admitere a cererii de strămutare.

În acest sens, articolul 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea *Piersack v. Belgium*).

Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată (a se vedea *Ferrantelli and Santangelo v. Italy*).

Deci, invocarea unor bănuieli în privința nepărtinirii tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău în vederea obiectivității acestora și imparțialității de care urmează să dea dovadă la examinarea cauzei este declarativă, poziție contrară prevederilor art. 43 din Codul de procedură civilă.

În acest sens, instanța de recurs indică asupra faptului că circumstanțele invocate sunt contrare și dispoziției art. 20, alin. (2) din Codul de procedură civilă, conform căruia, la înfăptuirea justiției în cauze civile, judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge strămutarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de către Autoritatea Națională de Integritate împotriva lui Ivan Șaptefraț și Cristinei Șaptefraț cu privire la constatarea existenței diferențe substanțiale, confiscarea averii nejustificate, pentru examinare în ordine de recurs de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad, urmând a fi restituită pentru continuarea examinării în recurs la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 43, alin. (2), lit. f) și alin. (4), art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge strămutarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de către Autoritatea Națională de Integritate împotriva lui Ivan Șaptefraț și Cristinei Șaptefraț cu privire la constatarea existenței diferențe substanțiale, confiscarea averii nejustificate, la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău.

Cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Autoritatea Națională de Integritate împotriva lui Ivan Șaptefraț și Cristinei Șaptefraț cu privire la constatarea existenței diferențe substanțiale, confiscarea averii nejustificate, se restituie Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de recurs în același complet de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas